

Samantekt á gæðum neysluvatns á Íslandi

María J. Gunnarsdóttir
Sigurður M. Garðarsson
Vatnaverkefni Háskóla Íslands
Unnið fyrir Matvælastofnun

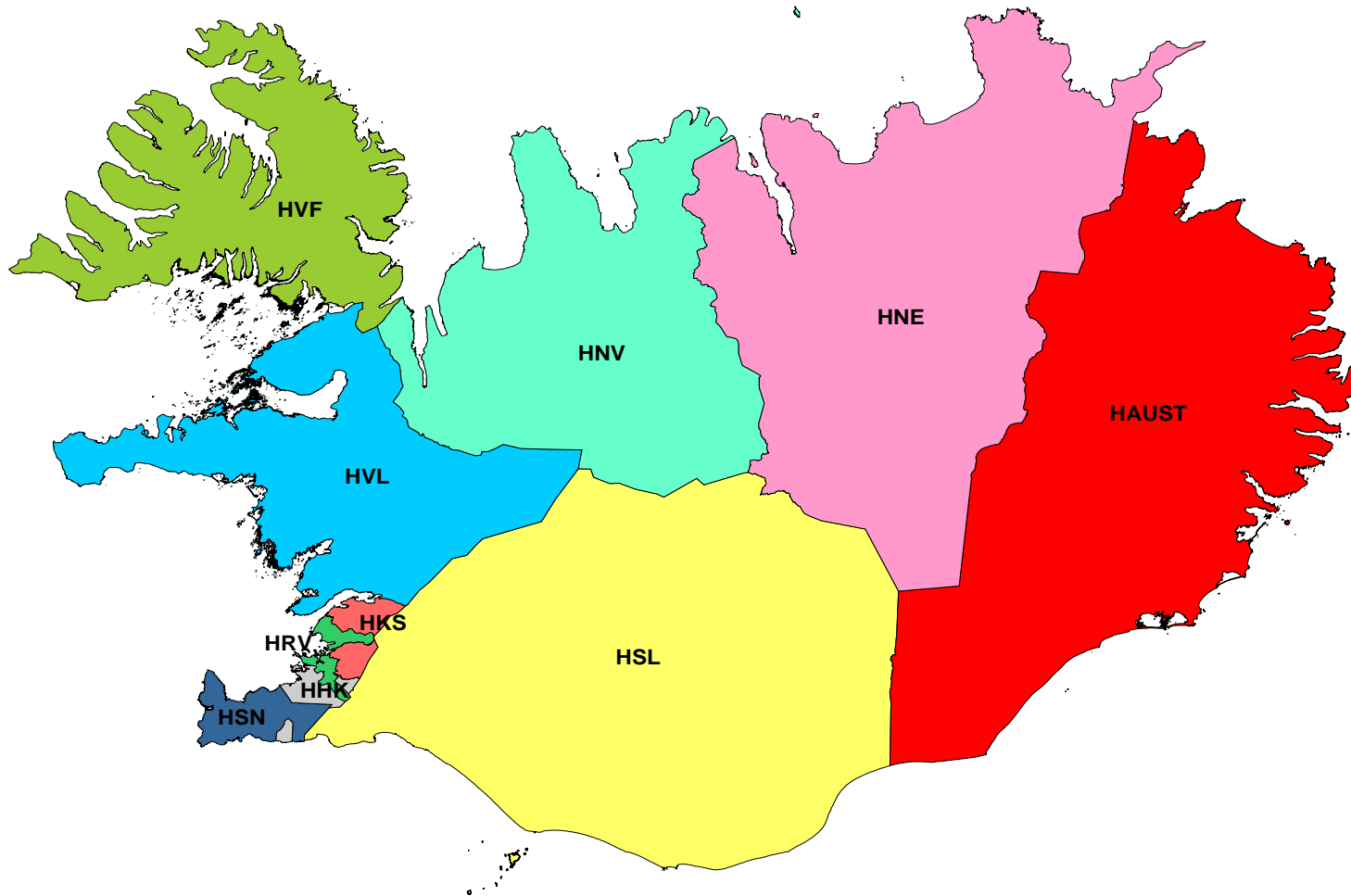
Hlutverk og skyldur

- Heilbrigðisnefndir sveitarfélaga og viðkomandi heilbrigðiseftirlit í þeirra umboði, undir yfirumsjón Matvælastofnunar, hafa eftirlit með vatnsveitum hvað varðar heilnæmi og hreinleika neysluvatns
- Eftirlitsskyldar vatnsveitur eru þær sem þjóna 50 manns eða fleiri, eða 20 heimilum/sumarbústöðum, eða matvælafyrirtækjum (sem framleiða og dreifa matvælum)
- Tíðni eftirlits fer eftir íbúafjölda
- Heilbrigðisnefndir skulu árlega skila skýrslu til Matvælastofnunar um niðurstöður úr sýnatökum á neysluvatni sem skal taka þær saman árlega og koma á framfæri við neytendur
- Vatnsveitur bera ábyrð á að neysluvatn sé ekki skaðlegt heilsu manna og miðast sú ábyrgð við afhendingarstað í inntaksgrind
- Vatnsveitum skylt að hafa innra eftirlit

Framkvæmd

- Stærðarflokkun á vatnsveitum
- Taka saman yfirlit yfir eftirlitsskyldar vatnsveitur
- Safna saman örverugreiningum og efnagreiningum frá rannsóknarstofum og tengja sýni við réttar vatnsveitur
- 3 mismunandi gagnagrunnar
- Einungis tekið það sem flokkast sem reglubundið eftirlit
- Úrvinnsla með Matlab

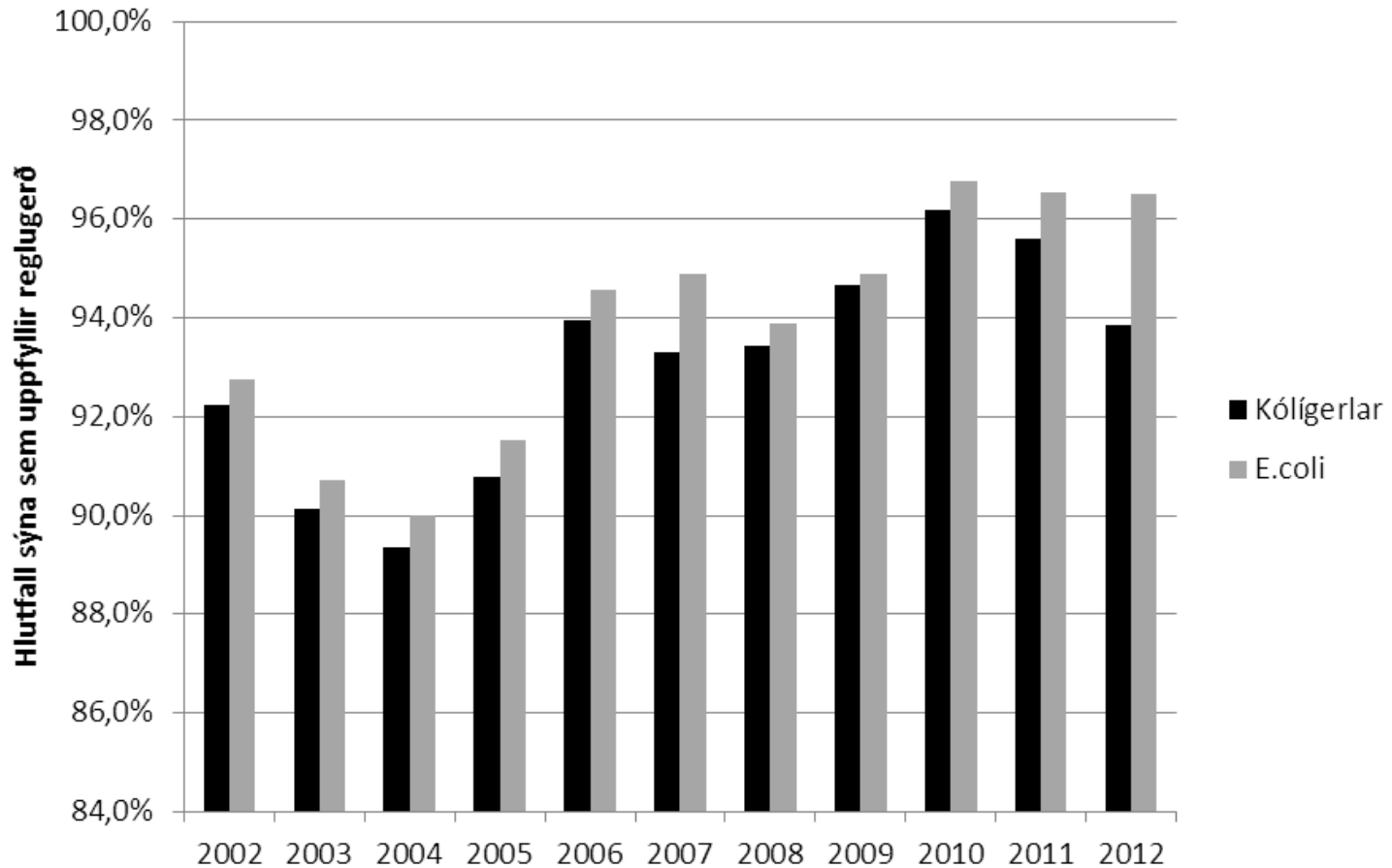
10 heilbrigðiseftirlitssvæði

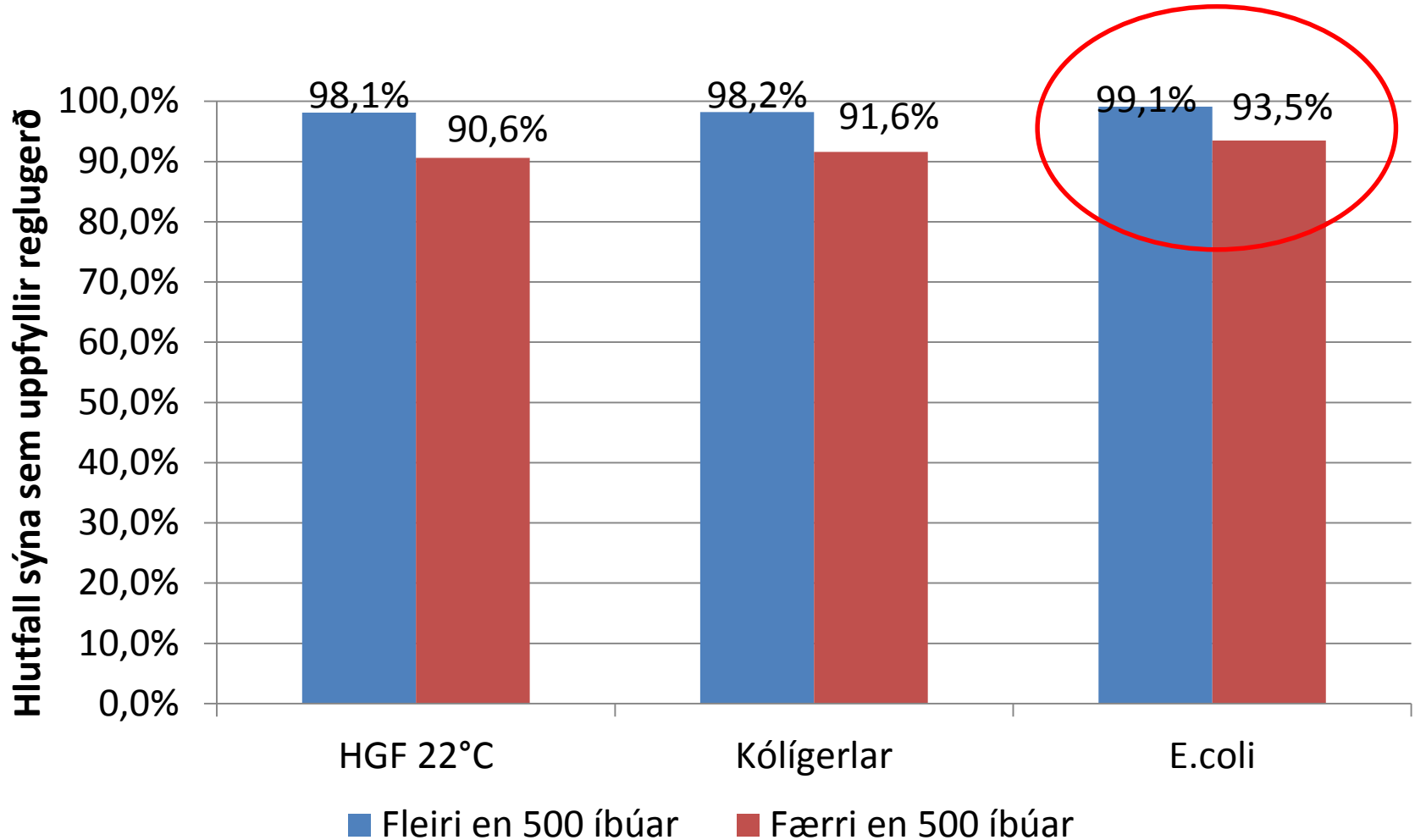
Fjöldi eftirlitsskyldra vatnsveitan

Heilbrigðis- eftirlit	>5000 íbúar	501-5000 íbúar	50-500 íbúar	<50 íbúar	Alls
HRV	1	0	0	0	1
HKS	1	1	1	18	21
HVL	1	5	16	95	117
HVF	0	3	9	42	54
HNV	0	6	8	127	141
HNE	1	3	38	151	193
HAUST	0	8	14	83	105
HSL	1	9	51	90	151
HSN	1	4	1	1	7
HHK	3	1	0	3	7
Samtals	9	40	138	610	797
			93% íbúa landsins		

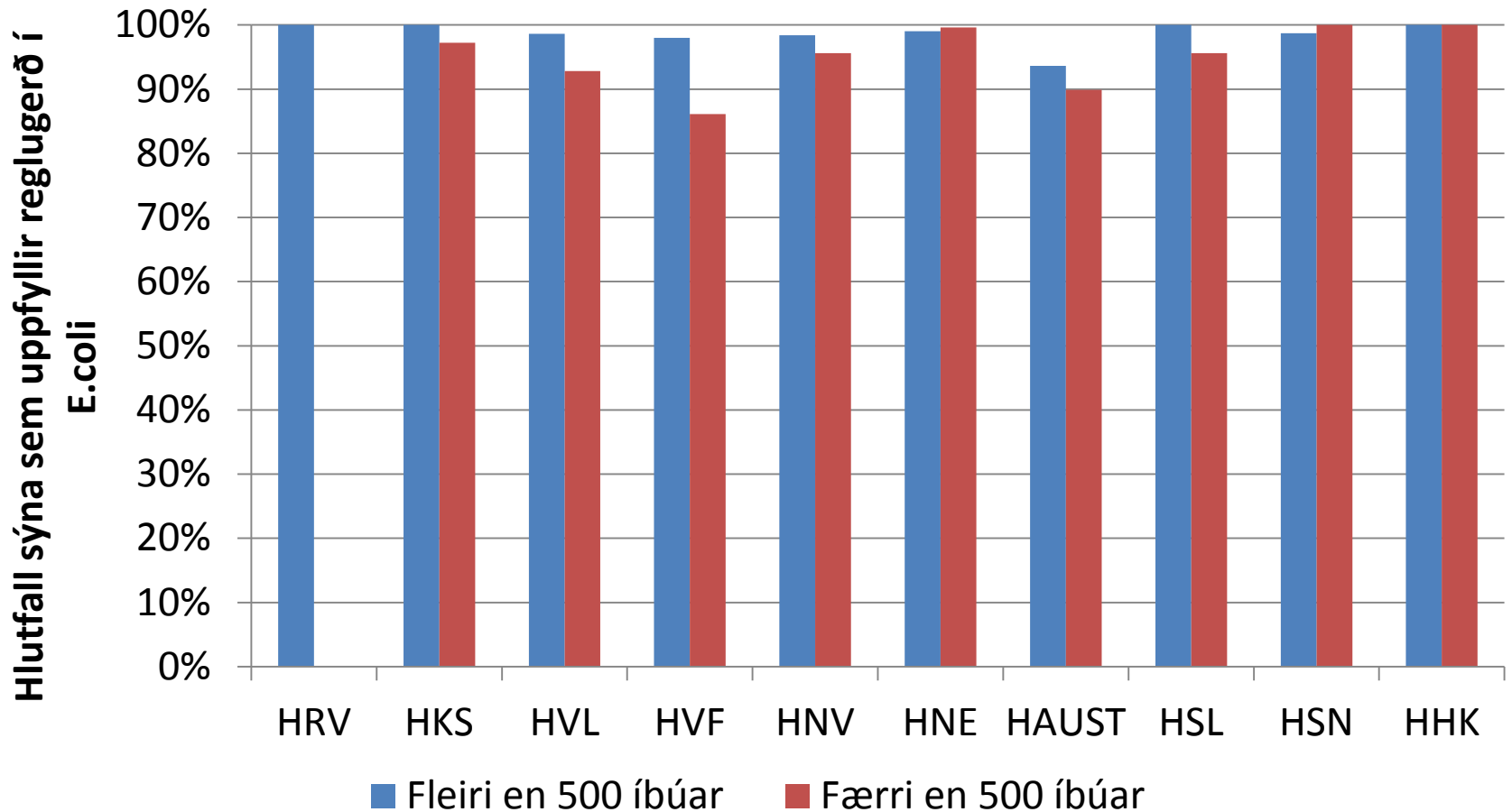
Hlutfall sýna sem uppfyllir reglugerð varðandi kólígerla og E.coli 2002-2012

Niðurstöður reglubundins eftirlits á örverum 2010-2012

Niðurstöður reglubundins eftirlits á E.coli eftir heilbrigðiseftirlitssvæðum 2010-2012

Samantekt

- Örveruástand almennt gott hjá stærri vatnsveitum en lakara hjá minni vatnsveitum
- Örveruástand neysluvatns hefur batnað á tímabilinu 2002 til 2012.
- 6,9% frávik 2002-2009 og 3,4% frá 2010-2012
- Efnafræðilegt ástand vatns mjög gott (99,7%) og sjaldgæft að þungmálmar greinist yfir heilsufarsmörkum í neysluvatni
- Skýrsla á vefsíðu Matvælastofnunar:
<http://www.mast.is/frettaflokkar/frett/2015/03/31/Gaedi-neysluvatns-a-Islandi/>

Úrbóta þörf

- Leita orsaka og bæta ástand í minni vatnsveitum
- Samræma reglur um flokkun á eftirlitsskyldum vatnsveitum
- Bæta skráningu á sýnum
- Leiðbeiningar um úttektir á vatnsbólum og vatnsveitum
- Verklagsreglur fyrir viðbrögð við frávikum